



सुक्तिसुधा

आशा गरिबको सबै भन्दा ढलो सम्पत्ति हो।
- एलफेड डे

सम्पादकीय

पोखरा अन्तर्राष्ट्रीय विमानस्थलमा लेखा समितिको चालो

ताम्भाम साथ डेढ वर्षअघि उद्घाटन भएको पोखरा अन्तर्राष्ट्रीय विमानस्थलमा अफै नियमित अन्तर्राष्ट्रीय उडान सुरु हुन सक्नेछै। पोखरामा अन्तर्राष्ट्रीय विमानस्थल हुनुपर्छ भनेर नगरिकले आन्दोलन गरेपछि विमानस्थल बन्यो तर अन्तर्राष्ट्रीय उडान हुन सक्नेछ। अन्तर्राष्ट्रीय विमानस्थल उद्घाटन भएदेखि अहिलेसम्म पाँच चार्टड मात्र भएको छन्। विमानस्थलमा अन्तर्राष्ट्रीय उडानका लागि सरकार र तालुक मन्त्रालय पर्यटन तथा नागरिक उड्हयन मन्त्रालयले चासो दिएनापोख्रेली संघ संस्था र जनप्रतिनिधिको दबाव पछि संसदको सार्वजनिक लेखा समितिले चासो लिएको छ।

सरकारले पनि कसरी अन्तर्राष्ट्रीय उडान सञ्चालन गर्न सकिन्छ भनेर सोरोकारवालाको कुरा सुन थालेको छा पोखरा र लुम्बिनी दुईवटा अन्तर्राष्ट्रीय विमानस्थलमा अन्तर्राष्ट्रीय उडानमा रहेका समस्या समाधानका उपाय खोज्न र निर्माणका चरणमा भएका अनियमितावारे सार्वजनिक लेखा समितिले स्थलगत छानिबन गरेको छ। गौतम बुद्ध अन्तर्राष्ट्रीय विमानस्थलको अध्ययन गर्न योगेश भट्टार्इको समितिले काम अधि बढाएको छ। सांसद राजेन्द्र लिङ्देन नेतृत्वमा उपसमितिले सार्वजनिक लेखा समितिमा परेको उजुरीको आधारमा अध्ययन गर्न १३ असारमा उपसमिति बनेको थिए।

उपसमितिले विमानस्थल र नागरिक उड्हयन प्राधिकरणका कर्मचारीसँग छलफलसँगै विमानस्थलको स्थलगत अध्ययन गरेको छ। सोमारात टोलीले सरोकारवालासँग छलफल गर्ने विमानस्थल निर्माणमा अनियमिता भएन-भएको हर्ने र अनियमिता भएको रहेछ भने गर्नलाई कारबाहीको सिफारिस गर्छ। विमानस्थलमा अन्तर्राष्ट्रीय उडान सञ्चालनका उपायबाटे सुझाव दिएछा उपसमितिले विमानस्थलका लागि काटिएको रिटेपानी डाँडासमेत अवलोकन गरेको छ।

उपसमितिले अन्तर्राष्ट्रीय उडान हुन नसक्नुका कारण र प्राविधिक त्रुटि भए अध्ययन गरी सार्वजनिक लेखा समितिलाई सुझाव दिएछ। संसदीय उपसमितिमा लिङ्देनसहित सांसदहरू गाँकुलप्रसाद बास्कोटा, प्रेमबहादुर आले, जनार्दन शर्मा, देवप्रसाद तिमिल्सना, अर्जुननरसिंह केरी, दीपक गिरी, स्किमणी राना बराइली, तारा लामा तामाङ, रामकृष्ण यादव र अमनलाल मोदी छन्। सन् २०२३ को नयाँ वर्षमा प्रधानमन्त्री पुष्करमल दाहाल 'प्रचण्ड' ले पोखरा अन्तर्राष्ट्रीय विमानस्थल उद्घाटन गरेका थिए। उद्घाटनका बेला खुशी भएका पोख्रेली अहिले अन्तर्राष्ट्रीय उडान हुन नसकदा दुखी छनानागरिकका गुनासा र सरोकारवालासँगको छलफलमा सम्झौताभन्दा विमानस्थलको रनवेको उचाइ कम भएको, भूराजनीतिक कारणले उडान हुन नसकेको, स्थानीयका समस्या सुलभाउन ध्यान नदिईएकोजस्ता गुनासो गरेका थिए।

२२ अर्ब ६१ कोरोड रुपियाँमा चाइना सीएमसी इन्जिनियरिङ कम्पनी लिमिटेडले यो विमानस्थल निर्माण गरेको हो। मुआब्जासहितका काममा नेपाल सरकारले यहाँ चार अर्बभन्दा बढी छुटै खर्च गरिसकेको छ। चार हजार छसय रोपनी जग्गा अधिग्रहण र करिब सातसय रोपनी सार्वजनिक जग्गामा यो विमानस्थल बनेको छ। कोभिड को प्रतिकूल समयमा पनि काम भएकोले चाँडै पोख्रेलीको सपना पूरा हुने अपेक्षा थिए। अहिले पोखरा विमानस्थलका बारेमा बारम्बार आउने गरेको गुनासालाई सम्बन्धित निकायले समाधान गर्नुपर्ने हो।

पोख्रेलीको आधा शताब्दीको सपना भएको हुँदा यहाँका समस्या सुलभाउन सबैको प्रयत्नले, सुलभाउनुपर्छ। परियोजना सञ्चालन हुँदा पनि स्थानीयका सरोकार सम्बोधन नभएको गुनासो मात्र होइन पीडा हो। अन्तर्राष्ट्रीय विमानस्थल निर्माण भएको लामो समयपछि यसको सम्भावनाको खोजी सुरुभएको छानिमाण अवधिसम्म नागरिक उड्हयन प्राधिकरणले सञ्चालनको योजना नबनाउन र इन्धन डिपोसमेत नबन्दा यो उपेक्षामा परेकोहो। 'पर्यटन राजधानी धोषणा भएको पोखराको समृद्धि पर्यटनको विकासबाटा सम्भव छैन। लेखा समितिले छानिबन जारी हुँदाहुँदै पनि नियमित अन्तर्राष्ट्रीय उडान थालन सकेमा पोख्रेली जनता आशावादी बनेछन्।

तपाईंको आज

मेष	: सत्कार मिलेछ	तुला	: भमेला बढ्ने
वृष	: आर्थिक समस्या	वृश्चिक	: कार्यमा सफलता
मिथुन	: मानसिक तनाब	धनु	: शुभ यात्रा
कुक्ट	: शारीरिक भमेला	मकर	: स्वास्थ्यमा सुधार
सिंह	: ब्यापारमा लाभ	कुम्भ	: सहयोग मिलेछ
कृष्ण	: शत्रुको भय	मीन	: अप्रत्यसित लाभ

हरिसिंह भविश्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६
चिना, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हेन्का लागि सम्पर्कहोस्।

कालीगण्डकी करिडोर तीन दिनदेखि बढ्न

पोखरापत्र संवाददाता

बागलुड, २४ असार

लगातार वर्षाका कारण पहिरो खस्दा कालीगण्डकी करिडोरको बागलुड खण्ड तीन दिनदेखि बढ्न भएको छ।

करिडोरको चार ठाउँमा पहिरो खसेकाले अहिलेसम्म यातायाका साधन सञ्चालनमा बढ्न सकेको छैन। शनिबार विहानदेखि उक्त सडकखण्ड अवरुद्ध भएको जिल्ला प्रहरी खसेको छ।

पोखरापत्र संवाददाता

मायादी, २४ असार

म्यादीको उत्तरी क्षेत्र हुँदै हिमाली जिल्ला मुसाडलाई राष्ट्रीय राजमार्गसँग जोड्ने बेनी-जोमसोम सडक तीन दिनपछि सञ्चालन भएको छ।

म्यादीको रुग्माङ्गा गाउँपालिकाको बैसी, रिस्लुरी, अन्पूर्ण गाउँपालिकाको महाभिर, गुझेपालिकाको पहिरो खसेपछि ७४ किलोमिटर दूरीको बेनी-जोमसोम सडकको अवरोध हटेको छ। बैसीको पहिरो पन्छाउन र सडक मर्मताको लागि नेपाली, सेना, सशस्त्र प्रहरी र जनपद प्रहरीको टोली पनि परिचालन गरिएका थिए। यसेबीच, म्यादी र मुसाडलाई राष्ट्रीय राजमार्गसँग जोड्ने मालदुङ्गा-बेनी र बेनी-बागलुड सडक पनि मर्मतपछि सञ्चालन भएको छ। धबलागारी, मालिका र मझाला गाउँपालिकालाई जिल्ला सदरमुकाम बेनी बजारसँग जोड्ने बेनी-दरबाड सडक पनि अपराह्नदेखि सञ्चालनमा आएको छ।

नागरिक पारदर्शिताका लागि सार्वजनिक लेखा परीक्षण

पोखरा महानगरपालिका बडा कार्यालय १२ को गेट निर्माण गर्दा निम्न बमोजिमको आम्दानी तथा खर्च भएको व्यहोरा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूको जानकारीको लागि यो सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरिएको छ।

योजनाको नाम: बडा कार्यालय १२ को गेट निर्माण ठेगाना: पोखरा-१२

योजना शुरु हुने मिति: २०८०/७/२२ गते

योजना सम्पन्न हुने मिति: २०८१/०३/२० गते

योजना सम्पन्न भएको मिति: २०८१/०२/१४ गते

योजनाको कुल लागत: रु. ३५,२९,४१/-

महानगरपालिकाबाट: रु. ३०,००,०००/-

जनसहभागिताबाट: रु. ५,२९,४१/-

अध्यक्ष: बल बहादुर कार्की सम्पर्क नं.: ९८४६०४५४०४

निर्माण समिति सदस्य संख्या: ९

महिला: ३, पुरुष: ६

बडा कार्यालय १२ को गेट निर्माण उपभोक्ता समिति पोखरा-१२

नागरिक पारदर्शिताका लागि सार्वजनिक लेखा परीक्षण

पोखरा महानगरपालिका बडा नं. १२ मा सनातन संस्कार चौतारी निर्माण गर्दा निम्न बमोजिमको आम्दानी तथा खर्च भएको व्यहोरा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूको जानकारीको लागि यो सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरिएको छ।

योजनाको नाम: सनातन संस्कार चौतारी निर्माण

ठेगाना: पोखरा-१२

योजना सम्पन्न हुने मिति: २०८१/३/२४ गते

योजना सम्पन्न भएको मिति: २०८१/०३/२० गते

योजनाको कुल लागत: रु. ६,००,०००/-

महानगरपालिकाबाट: रु. ६,००,०००/-

अध्यक्ष: कृष्ण बहादुर गुरुङ सम्पर्क नं.: ९८५१०९३२७८

निर्माण समिति सदस्य संख्या: ११

महिला: ४, पुरुष: ७

पोखरा महानगरपालिका सनातन संस्कार चौतारी निर्माण उपभोक्ता समिति पोखरा-

पुरानै शैलीमा पुनःनिर्माण हुँदै लमजुङ दरबार

रामबहादुर थापा र जनक श्रेष्ठ
गण्डकी, २४ असार / रासस

चौबिसे राज्यका पालाको लमजुङ दरबार पुनःनिर्माण भइरहेको छ। सोहीं शताब्दीमा बोको जिकिए गरिएको उक्त दरबार जीर्ण भएपछि पुरातत्व विभागले दुई वर्षअघि पुनःनिर्माण थालेको थियो। विभागका इन्जिनियर गोविन्द अधिकारीका अनुसार दरबार पुनःनिर्माणमा भण्डे ७० प्रतिशत भौतिक प्राप्ति भएको छ।

“स्रोतको कमी भएन भने आगामी अर्थक वर्षभित्रमा काम पूरा गर्न लक्ष्य लिइएको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “यो वर्ष बजेट कम भएकाले सोचे जिति काम हुन सकेन।” गत आवामा रु एक करोड ३३ लाख बजेटबाट पुनःनिर्माण सुरु गरिएकामा चालु आवामा सरकारले जम्मा रु ५० लाख बजेट छुटाएको थियो।

पहिलो वर्ष भएको तुलनामा यो वर्ष बजेट भन घटेर आयो, पर्याप्त बजेट आएन भने आउँदै वर्ष पनि दरबार पुनःनिर्माण पूरा हुने देखिन्”, उहाँले भन्नुभयो, “पुरातत्व विभागले पुनःनिर्माणको काम गरे पनि लमजुङ दरबार कुन सरकारको मातहत रहने भने अन्योल रहँदा ऐतिहासिक महत्वको सम्पदा ओफेलमा परेको छ।”

परिसरमालमजुङ राज्यकापहिनो राजा यशोबहम्पको अर्थकदको सालिकसमेत बनाइएको छ। समुद्री सतहदेखि एक हजार चार सय ४५ मिटर उचाइमा रहेको उक्त दरबारमा सदरमुकाम बैसीसहरदेखि ३० मिनेटको मोटर यात्रामा पुग्नेछ। पर्यटकीय गाउँ काउलेपानीदेखि नजिकै दरबार अवरित्त छ। दरबारले १६ रोपनी क्षेत्रफल ओगटेको व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष बोहोराले जानकारी दिनुभयो।

“परम्परागत वास्तुकला भक्त्काउने गरी दरबार र मन्दिर पुनःनिर्माणको काम भइरहेको छ, पुरातात्त्विक महत्वको संरचना भएकाले निर्माण सामग्री पनि

महँगो पर्छ, मेहनत र समय पनि उत्तिकै लाग्छ”, उहाँले भन्नुभयो, “मौलिक शैली र स्वरूपमा दरबार बन्छ।” दोझो तलाको गारे र भाचाल-ढोका राख्ने काम भइसकेको उहाँले बताउनुभयो।

उक्त ऐतिहासिक दरबारको संरक्षण योजनान्तर्गत पुरातत्व विभागले पुनःनिर्माणमा अगुवाइ गरेको हो। गाउँसहर कालिका मन्दिर संरक्षण तथा व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष राजेन्द्र बोहोराले यसे आवधित दरबार पुनःनिर्माण गरिसक्ने लक्ष्य लिइए पनि बजेटको सीमितताका कारण कामको प्राप्ति सुस्त देखिएको बताउनुभयो।

“अधिल्लो वर्षको तुलनामा यो वर्ष बजेट भन घटेर आयो, पर्याप्त बजेट आएन भने आउँदै वर्ष पनि दरबार पुनःनिर्माण पूरा हुने देखिन्”, उहाँले भन्नुभयो, “पुरातत्व विभागले पुनःनिर्माणको काम गरे पनि लमजुङ दरबार कुन सरकारको मातहत रहने भने अन्योल रहँदा ऐतिहासिक महत्वको सम्पदा ओफेलमा परेको छ।”

ऐतिहासिक धोरेहरको रुपमा रहेको दरबार पुनःनि�र्माण पूरा हुने देखिन्”, उहाँले भन्नुभयो, “पुरातत्व विभागले पुनःनिर्माणको काम गरे पनि लमजुङ दरबार कुन सरकारको मातहत रहने भने अन्योल रहँदा ऐतिहासिक महत्वको सम्पदा ओफेलमा परेको छ।”

परिसरमालमजुङ राज्यकापहिनो राजा यशोबहम्पको अर्थकदको सालिकसमेत बनाइएको छ। उक्त दरबारले रहेको उक्त दरबारमा सदरमुकाम बैसीसहरदेखि ३० मिनेटको मोटर यात्रामा पुग्नेछ। पर्यटकीय गाउँ काउलेपानीदेखि नजिकै दरबार अवरित्त छ। दरबारले १६ रोपनी क्षेत्रफल ओगटेको व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष बोहोराले जानकारी दिनुभयो।

यस्तो छ लमजुङ दरबारको इतिहास। चौबिसे राज्य स्थापना हुने सिलसिलामा विसं १५२४ मा कास्की राज्य स्थापना भएको थियो। कास्कीका राजा कुलमण्डन शाहले आफ्ना माइला छोला कालु शाहलाई लमजुङ राज्य स्थापना गर्न भनी

गन्तव्यका रुपमा स्थापित गर्न सकिन्छ, यसबाट सिझौ लमजुङ जिल्लाको पर्हचान र चिनारी देश विदेशमा फैल्न्छ, उहाँले भन्नुभयो। गाउँसहरका भीमबहादुर गुरुडले पहिले फिङ्गटीले छाएको दरबार रहेको सुनाउनुभयो।

“बाउबाजेका पालादेखि नै यहाँ दरबार थियो, बडादसै र चैतेदैसमा यहाँ विशेष प्रूजाआजा हुँच, टाटाढाढाबाट मानिस दरबार हेर्न गाउँसहर आउँछन्”, ७० वर्षीय गुरुडले भन्नुभयो, “दरबार पुरानो भएको छानो पनि चुहिने भएको थियो, अब नयाँ बन्न लागेको छ, हामी खुसी छौं।” विसं १५५० मा राजा यशोबहम्प शाहले शासन सुरु गरेको उक्त दरबारमा पुराना तोप, तरबार, भालालगायत सामग्री सुरक्षित छन्।

दरबार परिसरमालमजुङ राज्यकापहिनो राजा यशोबहम्पको अर्थकदको सालिकसमेत बनाइएको छ। उक्त दरबार तथा कालिका मन्दिरलाई ऐतिहासिक तथा सांस्कृतिक सम्पदास्थलका रुपमा विकास गर्नुपर्ने आवाज जनस्तरबाट उद्दै आएको छ।

जीर्ण भएर अलपत्र अवस्थामा पुरानो दरबार पुनःनिर्माणले नयाँ आशा जगाएको अध्यक्ष बोहोराले बताउनुभयो।

“छिटो पुनःनिर्माण पूरा गर्न सकिएमा दरबारलाई पर्यटकीय

पठाएको डा राजाराम सुवेदीद्वारा लिखित ‘लजमुङ राज्य’ शीर्षकको आलेखमा उल्लेख छ।

राज्य स्थापनाका लागि जाने क्रमाघाले राजाका सेनाहरूबाट उनी मारिएपछि लमजुङका खाजे दुरा, नारायण दुरा, कुशमाखर चिमिरेलगायत ठकुरी राजा मान कास्कीकोट गएको सन्दर्भ उक्त आलेखमा छ।

राजा मान गएका लमजुङलाई कास्कीका राजा कुलमण्डनले बेसरी हकारेको र आफ्ना कान्छ छोरा यशोबहम्पलाई राजा बनाउन लमजुङ खाटाएको इतिहासमा उल्लेख छ। कास्कीकोटबाट आएकायशोबहम्पले विसं १५५० असार १५ गते लमजुङ राज्यको गदी सम्हालेका थिए। राजा यशोबहम्पको मृत्युपछि उनका जेठा छोरा नरहरे शाह विसं १५९८ मा लमजुङ राज्यको राजा भए। नरहरिएपछि चुडा शाह, अचित शाह, नेर्न्द्र शाह, केहीनारायण शाह, भीम शाह, रीपुर्मदन शाह, वीर्मदन शाह गरी नौ पुस्ताले सो दरबारबाट शासन चलाएकाथिए।

विसं १८३९ कातिकसम्म शाहवंशका राजाले लमजुङ दरबारबाट शासन चलाएको इतिहासमा उल्लेख छ। शाहवंश आउनुअधि यहाँ घलेराजाले राजकाज चलाउने गर्दथै। प्राचिनकालबाटै लमजुङ क्षेत्र लिच्छिव शासन अन्तर्गत पर्थ्यो।

पृथ्वीनाराण शाहले बाइसे चौबिसे राज्यलाई एकीकरण गरी अखण्ड नेपाल विस्तारको अभियान थाले।

विसं १८३९ मा पृथ्वीनारायण शाहकी बुहारी राजेन्द्रलक्ष्मी शाहको पालामा लमजुङ नेपाल राज्यमा गाभेको जानकारहरूको भनाइ छ।

पृथ्वीनाराण शाहले बाइसे चौबिसे राज्यलाई एकीकरण गरी अखण्ड नेपाल विस्तारको अभियान थाले।

कोरोना भाइरसविरुद्धका ९६ लाख ६८ हजार मात्रा खोप आयो

रासस

कोरोना भाइरसविरुद्धका ९६ लाख ६८ हजार मात्रा खोप आयो

निर्माणपछि सो सदक हुँदै यात्रा गर्दा हाल सञ्चालनमा रहेको पृथ्वीराजमार्गको मूर्खिलाई नारायणगढ जानुभूदा करिब २५ किलोमिटर दुप्रीको छ।

पृथ्वीराजमार्गको वैकल्पिक सदकको रुपमा विकास गर्न सकिन्छ, यसबाट जानेको छ।

कोरोना भाइरसविरुद्धका ९६ लाख ६८ हजार मात्रा खोप आयो

निर्माणपछि सो सदक हुँदै यात्रा गर्दा हाल सञ्चालनमा रहेको पृथ्वीराजमार्गको मूर्खिलाई नारायणगढ जानुभूदा करिब २५ किलोमिटर दुप्रीको छ।

प्रामीण सदक अवरुद्ध कोरोना भाइरसविरुद्धको अविलम्बन दुप्रीको छ।

गण्डकी प्रदेशको आयोजनाको रुपमा रहेको बुद्धिसिंह मार्ग दुप्रीको छ।

गण्डकी प्रदेशको आयोजनाको रुपमा रहेको बुद्धिसिंह मार्ग दुप्रीको छ।

गण्डकी प्रदेशको आयोजनाको रुपमा रहेको बुद्धिसिंह मार्ग दुप्रीको छ।

गण्डकी प्रदेशको आयोजनाको रुपमा रहेको बुद्धिसिंह मार्ग दुप्रीको छ।

गण्डकी प्रदेशको आयोजनाको रुपमा रहेको बुद्धिसिंह मार्ग दुप्रीको छ।

गण्डकी प्रदेशको आयोजनाको रुपमा रहेको बुद्धिसिंह मार्ग दुप्रीको छ।

गण्डकी प्रदेशको आयोजनाको रुपमा रहेको बुद्धिसिंह मार्ग दुप्रीको छ।

गण्डकी प्रदेशको आयोजनाको रुपमा रहेको बुद्धिसिंह मार्ग दुप्रीको छ।

गण्डकी प्रदेशको आयोजनाको रुपमा रहेको बुद्धिसिंह मार्ग दुप्रीको छ।

गण्डकी प्रदेशको आयोजनाको रुपमा रहेको बुद्धिसिंह मार्ग दुप्रीको छ।

गण्डकी प्रदेशको आयोजनाको रुपमा रहेको बुद्धिसिंह मार्ग दुप्रीको छ।

गण्डकी प्रदेशको आयोजनाको रुपमा रहेको बुद्धिसिंह मार्ग दुप्रीको छ।

गण्डकी प्रदेशको आयोजन